

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. Staatssecretaris de heer J.A. Vijlbrief
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

ONDERWERP	GS-Advies aanvraag startvergunning wetenschappelijke boring aardwarmte Ede-Veenendaal	TELEFOONNUMMER	+31611591090
		E-MAILADRES	your.den.otter@provincie- utrecht.nl
DATUM	14-11-2023	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1594945003-3642	TEAM	WEB
VAN	Youri den Otter		

Geachte heer Vijlbrief,

Aanleiding

Op 21 september 2023 ontvingen wij uw verzoek om in het kader van de Mijnbouwwet advies te geven over de aanvraag startvergunning wetenschappelijke boring aardwarmte Ede-Veenendaal. In uw verzoek geeft u aan dat u op grond van artikel 24q van de Mijnbouwwet van de provincie advies vraagt over:

- De overlap met andere ondergrondse gebruiksmogelijkheden, waaronder grondwater, met het oog op de winning van drinkwater en/of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;
- De grondwaterkwaliteit en -kwantiteit in en rondom het aangevraagde gebied en de mogelijke invloed van de opsporing en winning van aardwarmte hierop.

Deze brief bevat ons advies op de genoemde vergunningaanvraag. Ons advies bevat naast adviespunten op bovengenoemde onderwerpen ook enkele adviespunten in relatie tot onze provinciale en regionale belangen.

Aanvraag startvergunning:

De aanvraag startvergunning is ingediend door Energiebeheer Nederland B.V. (verder: EBN). Het gebied waar de vergunningaanvraag op van toepassing is ligt voor een deel in de provincie Utrecht en voor een deel in de provincie Gelderland. De startvergunning wordt aangevraagd door EBN voor het uitvoeren van één wetenschappelijke boring tot ca. 1350 meter diepte op één locatie binnen het aangevraagde gebied. EBN heeft twee locaties in de gemeente Ede, net buiten de provincie Utrecht, op het oog die geschikt zijn om de boring uit te voeren. Nader aanvullend (seismisch) onderzoek zal uitwijzen welke van de twee locaties de voorkeur heeft en vervolgens wordt van deze twee locaties één definitieve locatie gekozen.

Deze wetenschappelijke boring is onderdeel van het programma SCAN (Seismische Campagne Aardwarmte Nederland) en heeft als doel om meer detailkennis over de ondergrond en daarmee meer over de potentie van aardwarmte (geothermie) in de regio te verkrijgen. Na het uitvoeren van de boring vindt er een aantal testen en onderzoeken van specifieke gesteentelagen plaats. Daarna zal het boorgat worden afgesloten en het terrein teruggebracht worden in de oorspronkelijk staat. Er zal geen winning van aardwarmte vanuit deze wetenschappelijke boring plaatsvinden.

Advies provincie Utrecht

Zoals wij in eerdere adviezen hebben aangegeven beschouwen wij aardwarmte als een warmtebron, die de potentie heeft om een belangrijk bijdrage te leveren aan de transitie naar schone energie en een duurzaam alternatief kan zijn om verder van het aardgas af te gaan. De kennis over de (diepe) ondergrond en de potentie van aardwarmte in de provincie Utrecht is nog beperkt. Daarom zijn wij voorstander van het continueren en uitbreiden van onderzoek naar de mogelijkheden voor aardwarmte in het algemeen en van het uitvoeren van deze wetenschappelijke boring in het bijzonder, omdat de resultaten een beter beeld geven over geschikte lagen in onze ondergrond voor het winnen van aardwarmte en of deze aardwarmte duurzaam en veilig winbaar en exploiteerbaar is.

Het onderzoek naar aardwarmte vraagt wel om zorgvuldigheid. Wij vinden het van groot belang dat het onderzoek naar aardwarmte veilig, milieuhygiënisch verantwoord, ruimtelijk goed ingepast en conform provinciale, gemeentelijke en waterschapsregels wordt gerealiseerd. Uit de risicoanalyse in de aanvraag komt naar voren dat er geen risico is op seismiciteit, bodemstijging of bodemdaling en lekkages. Wij kunnen de risicoanalyse onvoldoende beoordelen en verwachten dat u dat samen met uw adviseurs TNO en SodM uiterst zorgvuldig beoordeelt en ons informeert indien u tot de conclusie komt dat er wél sprake is van risico's. Ook horen wij graag van u of en onder welke voorwaarden van mitigerende voorwaarden de vergunning wordt verleend.

Verder adviseren wij u om bij de verlening van de startvergunning:

1. *Een voorschrift op te nemen om een zorgvuldige uitvoering conform de Industriestandaard Duurzaam Putontwerp te waarborgen, waarbij de werkwijze gericht is op het voorkomen en als dat niet mogelijk is beperken van overlast en risico's voor het grondwater (o.a. als bron voor drinkwater, natuur en landbouw).*

In de provincie Utrecht zijn tot enkele honderden meters diep zoete grondwatervoorraden aanwezig. De bescherming van dit grondwater is belangrijk vanwege de drinkwatervoorziening, natuur, landbouw en ander gebruik. Ook buiten de vastgestelde grondwaterbeschermingszones is het van groot belang zorg te dragen voor een goede putintegriteit om verontreiniging van het grondwater te voorkomen. Het is daarom belangrijk dat bij het ontwerp van de put en tijdens de werkzaamheden overlast zoveel mogelijk worden beperkt. De door de branchevereniging Geothermie Nederland ontwikkelde Industriestandaard Duurzaam Putontwerp, die sinds begin 2021 van kracht is, voorziet hierin. Enkele belangrijke onderdelen uit de Industriestandaard voor ons zijn:

- Dubbele fysieke barrière tot in de kleilaag onder het zoetwaterpakket om te voorkomen dat door een eventuele lekkage het zoete grondwater verontreinigd raakt;
- Gebruik maken van geschikte materialen voor de diverse buizen en omringend cement om lekkages te voorkomen;
- Uitvoeren van metingen tussen de twee barrières om vroegtijdig lekkages op te sporen;
- Volledige cementering van de conductor en buitenste casing om lekstroom van grondwater langs de putwand tegen te gaan.

2. *Een voorschrift op te nemen om te waarborgen dat de initiatiefnemer verantwoordelijkheid neemt voor communicatie en omgevingsmanagement en in een vroeg stadium een participatietraject conform de Omgevingswet opstart.*

De initiatiefnemer dient volgens ons verantwoordelijkheid te nemen voor communicatie en omgevingsmanagement. Maatschappelijk zijn er veel vragen over de veilige en verantwoorde inzetbaarheid van aardwarmte. We zijn er voorstander van dat EBN voor elke fase van het project een communicatie- en een omgevingsmanagementplan maakt, dat wordt afgestemd met de decentrale overheden. Op 1 januari 2024 zal de Omgevingswet in werking treden en zal in het kader van de omgevingsvergunning voor de boring een participatietraject verplicht zijn. Wij vinden het belangrijk dat dit participatietraject in een vroeg stadium wordt gestart.

3. *Een voorschrift op te nemen ter voorkoming van schade aan bebouwing en infrastructuur*

In het gebied waarvoor de startvergunning wordt aangevraagd bevinden zich cruciale spoor- en wegverbindingen. Daarnaast liggen er een onderliggend wegennet, leidingen en kunstwerken zoals viaducten in het gebied. Eventuele (abrupte of ongelijke) zettingen of trillingen in de bodem kunnen gevolgen hebben voor infrastructuur en

constructies en dienen voorkomen te worden. Wij adviseren om bij de startvergunning als voorwaarde op te nemen dat schade aan infrastructuur (o.a. auto- en spoorwegen), maar ook kunstwerken (o.a. viaducten) voorkomen wordt (of dat aangetoond wordt dat er geen risico op schade aan infrastructuur zal zijn) en dat er derhalve voorschriften worden gesteld met betrekking tot het (laten) uitvoeren van de benodigde onderzoeken voorafgaand aan de werkzaamheden bij de locatiekeuze van de wetenschappelijk boring. Wij adviseren tevens voorschriften op te nemen in de startvergunning, mocht er gedurende de uitvoering van de werkzaamheden toch schade optreden, welke procedure hiervoor wordt gevolgd en welke vergoeding er is.

4. Verzoek vroegtijdig gemeente Veenendaal en provincie Utrecht te betrekken bij de omgevingsvergunningaanvraag voor boorlocatie net over de provinciale grens in gemeente Ede

De twee mogelijke boorlocaties uit de aanvraag liggen beide op grondgebied van de gemeente Ede, provincie Gelderland. Wel liggen deze locaties zodanig dicht op de grens met de provincie Utrecht dat wij vragen om de gemeente Veenendaal en de provincie Utrecht tijdig te betrekken bij de omgevingsvergunningaanvraag. Het project kan immers (negatieve) effecten hebben op het grondgebied van de provincie. Daarbij denken wij vanuit onze provinciale belangen onder andere aan verstoring van natuur en risico's voor de waterkwaliteit (oppervlaktewater en grondwater), maar vanuit perspectief van onze inwoners en ondernemers gaat het ook om o.a. externe veiligheid, doorstroming verkeer en verkeersveiligheid, lichthinder en geluid.

Ten slotte

Wij denken dat de uitvoering van deze wetenschappelijke boring bepalend kan zijn voor de verdere beeldvorming over aardwarmte in de regio. Onze wens is daarom dat er bij dit project expliciet aandacht komt voor educatie over de ondergrond en op welke manier onderzoek naar en het winnen van aardwarmte er uit ziet. Wij zullen in overleg gaan met EBN en de andere overheden om dit verder vorm te geven.

Wij wensen u succes met het verder beoordelen van de vergunningaanvraag en het verwerken van onze adviezen in de startvergunning, indien u besluit deze te verlenen.

Hoogachtend

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

namens hen,

H.J.J.M. Bakker

Gedeputeerde Klimaat & Circulaire samenleving, Water & Bodem, Financiën, Grondzaken, Organisatie en Participatie

H.J.J.M. Bakker
Lid van het college van gedeputeerde staten
Archimedeslaan 6
Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
T 030-2589111